

Novo izdanje Matice crnogorske Arheološki lokaliteti Danilovgrada Boška Ikovića

Knjiga „Arheološki lokaliteti Danilovgrada – od praistorije do poznog srednjeg vijeka“ arheologa-konzervatora Boška Ikovića, novo je izdanje Matice crnogorske.

Predmet Ikovićevog istraživanja u ovoj publikaciji su svi do sada konstatovani, arheološki lokaliteti u naznačenom vremenskom okviru na administrativnoj teritoriji opštine Danilovgrad.

– Ovaj rad je koncipiran kao odraz potrebe za klasifikacijom arheoloških nalazišta, njihovom sistematizacijom i preglednom prezentacijom s ciljem njihovog približavanja naučno-stručnoj i laičkoj javnosti u funkciji adekvatnijeg tretmana i valorizacije, navodi autor u rezimeu i dodaje da teritorija opštine Danilovgrad u geološkom, geografskom, klimatskom i hidrografskom smislu predstavlja specifičan, raznovrstan i nadasve povoljan prostor za život, rad i boravak ljudskih zajednica od najstarijih vremena do danas.

– Mnoštvo arheoloških lokaliteta, njihova hronološka raznolikost, pokretni nalazi i samo fragmentarna naučna istraženost opredjeljuju ovaj prostor u rang nezaobilaznih areala državne teritorije Crne Gore, s aspekta arheologije i njoj srodnih naučnih disciplina. U prvom redu, nedovoljno je obrađen kontinuitet čovjekovog bivstvovanja na ovom prostoru u odnosu na epohe i civilizacijske smjene, kao i njegov uzajamni odnos s takvim promjenama u ovom okruženju. Kod ovakvog stepena istraženosti, s obzirom na geografske, klimatske, hidrološke i kulturološke aspekte, te brojnost lokaliteta i karakter nalaza, ova teritorija je imala veoma respektabilan značaj u naznačenom periodu, a neopravdano se zanemaruje u istraživačkim projektima – naveo je Iković.

Sporadični prikazi pojedinih lokacija u literaturi i nekoliko sondažnih arheoloških istraživanja, navodi autor, samo fragmentarno osvjetljavaju grandioznu i živopisnu kulturno-istorijsku sliku ove teritorije. Pored markantnih repera – zaštićenih kulturnih dobara, kakvi su: Spuž s citadelom, Martinička gradina, Koljat, Sige, Zidanice te manastiri Ždrebaonik i Ostrog, ovaj kraj obiluje i znatnim brojem manje poznatih a veoma značajnih lokaliteta i nalaza.

– U prostranom vremenskom okviru, od nekoliko desetina hiljada godina, ovo je pokušaj uspostavljanja svojevrsnog kataloga regije i nalaza s ciljem cjelovitijeg sagledavanja i sublimiranja globalnih kulturoloških i civilizacijskih odrednica. Mapiranjem lokaliteta, deskripcijom karakterističnih i prikazom pojedinačnih nalaza nastoji se potencirati kontinuitet ljudskog bivstvovanja, s akcentom na geografske, komunikacijske i klimatske pogodnosti. Dobijeni rezultati potencijalno bi u budućnosti mogli imati i svoje stručno-ekonomsko opravdanje, formiranjem arheološkog parka i raznovrsnim aktivnostima koje bi se u njemu sprovodile, poput ljetnjih škola namijenjenih kako akademskoj tako i široj zainteresovanoj javnosti – navodi Iković.

Bogato ilustrovana knjiga „Arheološki lokaliteti Danilovgrada – od praistorije do poznog srednjeg vijeka“ objavljena je u okviru biblioteke „Tragovima prošlosti“. Urednik izdanja je Ivan Ivanović, a stručna konsultantkinja istoričarka umjetnosti Tatjana Koprivica.

Boško S. Iković rođen je 1958. godine u Pančevu. Na smjeru Konzervacija i restauracija slikarskih djela – Kulturološki fakultet na Cetinju, diplomirao je 1986. godine i prvi je diplomirani student ovog fakulteta. Magistrirao je 2017. godine na Istorijskom institutu Univerziteta Crne Gore. Kao viši konzervator u JU Centra za kulturu Danilovgrad – Zavičajni muzej, radio je na poslovima konzervacije i restauracije od 1986. do penzionisanja 2024. godine. Autor je izložbe „Bjelopavlići – kamen kroz vjekove“ (2006), koautor je arheološkog vodiča Danilovgrad (Matica crnogorska, 2011) i stalne izložbene postavke Zavičajnog muzeja Danilovgrad.